

PROGRAM WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNY

SZKOŁY PODSTAWOWEJ Z ODDZIAŁAMI INTEGRACYJNYMI NR 318

IM. J.CH. ANDERSENA W WARSZAWIE

Podstawa prawna:

1. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2018 r., poz. 996 z późn. zmianami)
2. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 stycznia 2018 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz. U z 2018r., poz. 214).
3. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym i znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz. U. z 2017 r. poz. 356)

Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2025/26

1. Kształtowanie myślenia analitycznego poprzez interdyscyplinarne podejście do nauczania przedmiotów przyrodniczych i ścisłych oraz poprzez rozwijanie umiejętności matematycznych w kształceniu ogólnym.
2. Szkoła miejscem edukacji obywatelskiej - kształtowanie postaw patriotycznych, społecznych i obywatelskich, odpowiedzialności za region i ojczyznę, dbałości o bezpieczeństwo własne i innych.
3. Promocja zdrowego trybu życia w szkole - kształtowanie postaw i zachowań prozdrowotnych. Wspieranie aktywności fizycznej uczniów.
4. Profilaktyka przemocy rówieśniczej. Zdrowie psychiczne dzieci i młodzieży, wsparcie w kryzysach psychicznych.

5. Promowanie higieny cyfrowej i bezpiecznego poruszania się w sieci. Rozwijanie umiejętności krytycznej analizy informacji dostępnych w Internecie. Poprawne metodycznie wykorzystywanie przez nauczycieli nowoczesnych technologii, w szczególności opartych na sztucznej inteligencji oraz korzystanie z zasobów Zintegrowanej Platformy Edukacyjnej.
6. Promocja kształcenia zawodowego w szkołach podstawowych oraz w środowisku pracodawców. Wzmocnienie roli doradztwa zawodowego.
7. Rozwijanie zainteresowania kulturą i językiem polskim wśród Polonii. Nauczanie języka polskiego w środowiskach polonijnych.
8. Wspieranie aktywności poznawczej i poczucia sprawczości ucznia poprzez promowanie oceniania kształtującego i metod aktywizujących w dydaktyce.

I. Wstęp

Najważniejszymi i pierwszymi wychowawcami dzieci są ich rodzice. Rolą nauczycieli jest wspieranie rodziców w dziedzinie wszechstronnego rozwoju i wychowania. Pragniemy jak najlepiej wywiązać się z tego zadania, gdyż podzielamy troskę o przyszłość dzieci. Mimo, iż w szkole jest ich wiele, każde postrzegamy z osobna, indywidualnie. Zależy nam, aby uczniowie czuli się tu dobrze i bezpiecznie, aby w procesie nabywania wiedzy i umiejętności jak najlepiej przygotowywali się do życia w warunkach współczesnego świata.

Jesteśmy szkołą:

- szanującą prawo rodziców do wychowania dzieci zgodnie ze swoimi przekonaniami,
- promującą wychowanie w duchu humanizmu, tolerancji, wolności sumienia, sprawiedliwości, szacunku dla odmienności innych ludzi, a także ich pracy,
- pomagającą wszystkim uczniom w rozwijaniu ich zainteresowań i talentów,
- kształtującą właściwą postawę dziecka niepełnosprawnego wobec siebie i innych,
- umożliwiającą uczniom niepełnosprawnym udział we wszystkich zajęciach,
- ukierunkowującą naturalną aktywność uczniów na procesy poznawcze oraz wspomagającą samodzielność uczenia się,
- inspirującą do wyrażania własnych myśli i uczuć,

- motywującą do dalszej edukacji,
- zapewniającą dobrze zorganizowane, atrakcyjne zajęcia prowadzone przez fachowo przygotowaną kadrę pedagogiczną,
- dbającą o partnerskie relacje między uczniami i pracownikami oraz między rodzicami i szkołą,
- prowadzącą szeroki zakres działań lekcyjnych i pozalekcyjnych, dzięki którym nasi uczniowie zdobywają wiedzę i umiejętności pozwalające na pokonywanie kolejnych „etapów życiowych”,
- wspierającą pogląd, że doskonalenie własnych wiadomości i umiejętności jest procesem trwającym przez całe życie.

Elementem niezbędnym i kluczowym w budowaniu Programu Wychowawczo – Profilaktycznego było ustalenie wartości najważniejszych dla naszej społeczności szkolnej oraz potrzeb środowiska szkolnego w zakresie wychowania i profilaktyki.

W oparciu o przeprowadzoną diagnozę (ankiety dla rodziców, nauczycieli, uczniów) ustaliliśmy, że wartości jakimi się kierujemy to: szacunek, miłość, uczciwość, zdrowie, tolerancja, sprawiedliwość. Zdaniem rodziców najważniejsze dla ich dzieci jest rozwijanie własnych zainteresowań i uzdolnień, umiejętność twórczego rozwiązywania problemów, przyjmowanie odpowiedzialności za swoje postępowanie, umiejętność współdziałania w zespole oraz rozwijanie kompetencji społecznych.

Program wychowawczo – profilaktyczny realizowany w Szkole Podstawowej z Oddziałami Integracyjnymi nr 318 im. J.Ch. Andersena w Warszawie skierowany jest do wszystkich uczniów klas I-VIII, uczniów oddziału przedszkolnego, nauczycieli, pracowników szkoły, rodziców. Jest on dostosowany do potrzeb rozwojowych dzieci, potrzeb środowiska lokalnego i obejmuje treści i działania o charakterze wychowawczym i profilaktycznym. Systemowe rozwiązania zawarte w niniejszym programie mają na celu wyposażeniu jego odbiorców w wiedzę i umiejętności, które pomogą im w odnalezieniu się we współczesnym świecie i stawianiu czoła potencjalnym trudnościom i zagrożeniom.

II. Sylwetka absolwenta

Zakładamy, że absolwent szkoły podstawowej niezależnie od indywidualnych cech osobowości, predyspozycji i talentów będzie:

1. Odpowiedzialny, obowiązkowy, solidny, co oznacza, że:

- zna swoje prawa w szkole i w domu,
- rozumie sens swoich szkolnych i domowych obowiązków i realizuje je, czuje się odpowiedzialny za postępowanie własne i efekty pracy swojej grupy,
- posiada własne zdanie na różne tematy i jest gotów prezentować je innym, respektując ich prawo do odmienności w tym względzie,
- dba o własny wygląd i higienę osobistą, zna zasady zdrowego stylu życia i stara się ich przestrzegać,
- przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny życia, a także ochrony przed chorobami zakaźnymi,
- zna zasady ochrony zdrowia psychicznego oraz czynniki chroniące przed zagrożeniami wynikającymi długotrwałej izolacji społecznej,
- uczestniczy we wspólnych działaniach podejmowanych na terenie klasy i szkoły, jest kreatywny i przedsiębiorczy.

2. Samodzielny, zaradny, otwarty, co oznacza, że:

- poszukuje wewnętrznej motywacji do zdobywania nowych umiejętności i osiągnięcia lepszych wyników w nauce,
- korzysta z różnych źródeł wiedzy i informacji, racjonalnie wykorzystuje narzędzia i technologie informatyczne,
- nie wchodzi w niezdrową rywalizację, wiedząc o tym, że rozwój każdego człowieka zależy od jego indywidualnych predyspozycji,
- ma własne pomysły na rozwiązanie napotykanego problemu i stosuje je w swoich działaniach,
- wykazuje znaczną konsekwencję w realizacji swych zamierzeń,
- umie racjonalnie bronić swego zdania i łatwo nie ulega wpływom.

3. Uczciwy, prawy, prawdomówny, co oznacza, że:

- stara się zdobyć zaufanie innych wybierając drogę zachowań szczerych i uczciwych,
- umie przyznać się do zachowania nieuczciwego i gotów jest ponieść jego konsekwencje.

4. Kulturalny, taktowny, szanujący innych, co oznacza, że:

- dobrze zna nawet złożone normy zachowania obowiązujące w jego środowisku szkolnym i domowym oraz stara się do nich stosować,
- jest tolerancyjny,
- szanuje potrzeby innych i jest chętny do niesienia pomocy,
- integruje się z rówieśnikami i prawidłowo funkcjonuje w zespole,
- nie eksponuje swej osoby i swego zdania w sposób rażący innych,
- potrafi właściwie zachować się w różnych sytuacjach pozaszkolnych i pozadomowych (np. kino, teatr, muzeum, wycieczka).

5. Krytyczny wobec siebie i innych, co oznacza, że:

- potrafi zachowanie własne i innych odnieść do systemu wartości obowiązujących nie tylko w społeczności lokalnej, ale też w naszym kręgu cywilizacyjnym i dostrzec ewentualne rozbieżności,
- z pewnym dystansem podchodzi do zalewu informacji płynących ze świata zewnętrznego, a zwłaszcza ze środków masowego przekazu i poddaje je krytycznej analizie,
- odróżnia fikcję od świata realnego w przekazach medialnych.

III. Ocena sytuacji wychowawczej i występujących problemów.

Diagnoza środowiska szkolnego – potrzeb i problemów występujących w szkole, diagnoza czynników chroniących i ryzyka, w tym związanych z przeciwdziałaniem COVID – 19 i profilaktyką chorób zakaźnych.

Szkoła nasza funkcjonuje od 1983 roku na warszawskim Ursynowie. Uczęszczają do niej uczniowie z obwodu szkoły. Środowisko w jakim działamy jest zróżnicowane pod względem oczekiwań, zapatrywań w zakresie edukacji, wychowania działań profilaktycznych. Nasi uczniowie oczekują od nas wsparcia w procesie rozwijania zainteresowań i uzdolnień, jak też pomocy w obszarze edukacji, opieki i wychowania. Staramy się, aby każde dziecko stosownie do indywidualnych potrzeb miało szansę na wszechstronny i harmonijny rozwój.

Potrzeby i zasoby szkoły w zakresie wychowania i profilaktyki diagnozowane są corocznie na podstawie ankiet kierowanych do uczniów, rodziców i nauczycieli, rozmów indywidualnych, bieżących obserwacji zachowań uczniów podczas zajęć lekcyjnych, pozalekcyjnych, w świetlicy szkolnej, a także podczas wycieczek i imprez szkolnych. Systematycznie też dokonujemy analizy postępów i niepowodzeń szkolnych. Informacji w omawianym temacie dostarczają też dokumenty szkolne: sprawozdania wychowawców, dzienniki lekcyjne, sprawozdania specjalistów, dokumentacja z posiedzeń zespołów nauczycielskich oraz monitorowanie podejmowanych działań interwencyjnych. Źródłem informacji są także diagnozy dokonywane przez instytucje zewnętrzne, które realizują zadania z zakresu wychowania i profilaktyki.

W celu zbadania opinii dotyczących działań przewidzianych w Programie Wychowawczo-Profilaktycznym przeprowadzono ankiety wśród nauczycieli, uczniów oraz rodziców.

Ankiety – nauczyciele (w badaniu udział wzięło 43 nauczycieli).

Wnioski z analizy odpowiedzi:

- Aż 98% nauczycieli uważa, że uczniowie czują się w szkole bezpiecznie.
- Najmniej bezpiecznymi miejscami wskazano teren wokół szkoły i toalety.
- 91% nauczycieli twierdzi, że uczniowie znają zasady postępowania w sytuacjach zagrożenia.
- 74% ocenia, że uczniowie potrafią zareagować, gdy ktoś z otoczenia potrzebuje pomocy.
- Wszyscy nauczyciele poruszają z uczniami temat radzenia sobie w sytuacjach trudnych.
- Najczęstsze przejawy niepożądanych zachowań to: agresja słowna, fizyczna oraz wykluczenie społeczne.
- Nauczyciele promują zdrowy styl życia i informują o skutkach stosowania substancji psychoaktywnych.
- Przekazują uczniom informacje o możliwościach uzyskania wsparcia specjalistycznego w szkole.
- Udzielają uczniom informacji zwrotnej na temat ich postępów i kompetencji.
- 77% zauważa zainteresowanie uczniów zajęciami pozalekcyjnymi.
- Nauczyciele konsultują problemy uczniów z psychologiem lub pedagogiem szkolnym.

Ankiety – uczniowie (badaniem objęto 168 uczniów z klas 4–8).

Wnioski z analizy odpowiedzi:

- 74% uczniów czuje się w szkole bezpiecznie.
- Połowa uczniów przyznaje, że chętnie chodzi do szkoły.
- 71% uważa, że działania na rzecz bezpieczeństwa są wystarczające.
- 72% wskazuje, że szkoła promuje zdrowe nawyki żywieniowe i zdrowy styl życia.
- Najpopularniejsze formy spędzania wolnego czasu to: spotkania ze znajomymi, gry komputerowe, sport i czas z rodziną.
- Najczęstsze pasje uczniów to: sport (104), zwierzęta (60), komputery (57), podróże (55).
- 87% uczniów deklaruje, że nigdy nie próbowało substancji psychoaktywnych, 89% zna zagrożenia wynikające z ich zażywania.
- 26% uczniów twierdzi, że nie ma dostępu do substancji psychoaktywnych w szkole, 64% – nie wie.
- W przypadku problemów uczniowie najczęściej zwracają się do rodziców, kolegów lub nauczycieli.
- Uczniowie dostrzegają działania szkoły mające na celu przeciwdziałanie niewłaściwym zachowaniom.
- Najczęściej wskazywane problemy to: wulgaryzmy, wyśmiewanie, przemoc fizyczna, brak tolerancji.
- Problemy klasowe to: brak motywacji do nauki, brak dyscypliny, słaba integracja.
- 83% uczniów nie doświadczyło cyberprzemocy, 85% nie stosowało jej wobec innych.
- jako sposoby ochrony przed cyberprzemocą, uczniowie stosują: niepodawanie numeru telefonu i adresu obcym, blokowanie wiadomości i numeru telefonu, nieudostępnianie haseł, nieumawianie się z nieznanymi na spotkania
- 66% uczniów twierdzi, że w domu obowiązują zasady, jednak 61% przyznaje, że nie zawsze są one przestrzegane.

Ankiety – rodzice (w badaniu wzięło udział 51 rodziców)

Wnioski z analizy odpowiedzi:

- 75% uważa, że ich dzieci czują się w szkole bezpiecznie; 20% wskazuje, że jest inaczej – zagrożenia upatrują w okolicach szkoły i na korytarzach.

- Większość rodziców twierdzi, że dzieci potrafią zachować się odpowiednio w sytuacjach zagrożenia.
- 81% sądzi, że ich dziecko potrafi zareagować, gdy ktoś inny potrzebuje pomocy.
- Najczęstsze zachowania niepożądane, z którymi spotkały się dzieci, to agresja słowna, fizyczna oraz izolowanie.
- 86% rodziców rozmawia z dziećmi o szkodliwości używek.
- 90% twierdzi, że ich dziecko potrafi odmówić w sytuacjach ryzykownych.
- Większość rodziców spędza z dziećmi czas wolny i rozmawia z nimi o zainteresowaniach.
- 81% uważa, że ich dziecko zna swoje mocne strony.
- 82% rodziców twierdzi, że ich dzieci dzielą się swoimi emocjami (często lub czasami).
- Wspólne formy spędzania czasu to: wycieczki, sport, zabawy, obowiązki domowe.

Podsumowanie wniosków:

- Zarówno uczniowie, jak i nauczyciele oraz rodzice uważają, że szkoła zapewnia uczniom poczucie bezpieczeństwa.
- Najmniej bezpiecznymi miejscami pozostają toalety i teren wokół szkoły.
- Uczniowie są świadomi zagrożeń związanych z używkami i potrafią im przeciwdziałać.
- Agresja słowna nadal jest najczęściej obserwowaną formą przemocy w szkole.
- Uczniowie wiedzą, jak postępować w sytuacjach trudnych.
- Szkoła promuje zdrowy styl życia.
- Działania profilaktyczne podejmowane przez szkołę są zauważalne i skuteczne.
- Uczniowie częściej są świadkami przemocy niż jej ofiarami.
- W trudnych sytuacjach uczniowie najczęściej szukają pomocy u rodziców.
- Uczniowie znają sposoby przeciwdziałania cyberprzemocy.
- Nauczyciele i rodzice rozmawiają z dziećmi o zagrożeniach wynikających z używania substancji psychoaktywnych.

Rekomendacje do dalszych działań:

- Kontynuować działania zwiększające bezpieczeństwo w szkole.
- Angażować całą społeczność szkolną we wspólne przedsięwzięcia.

- Prowadzić warsztaty rozwijające umiejętności społeczne uczniów, by przeciwdziałać agresji rówieśniczej.
- Utrwalać wiedzę o zagrożeniach związanych z uzależnieniami i ryzykownymi zachowaniami.
- Kształtować postawy tolerancji i szacunku wobec innych, w tym osób z niepełnosprawnościami i odmiennych kulturowo.
- Zachęcać uczniów do aktywnego udziału w życiu szkoły.
- Promować wartości takie jak szacunek, uczciwość, pomoc, odpowiedzialność i bezpieczeństwo.
- Podejmować działania ograniczające agresję słowną.
- Motywować uczniów do aktywności fizycznej i zdrowego stylu życia.
- Rozwijać działania wychowawcze i profilaktyczne ukierunkowane na rozpoznawanie i rozwiązywanie problemów uczniów.

W ciągu roku szkolnego realizowane są również działania będące odpowiedzią na pojawiające się trudne sytuacje wychowawcze. Ważne jest, by pamiętać, że do najważniejszych czynników chroniących należą bezpieczeństwo pobytu w szkole, więź ze szkołą i nauczycielami.

Rozpoznane czynniki ryzyka

Czynniki związane z jednostką:

- agresja słowna i fizyczna (wulgaryzmy, przezywanie, wyśmiewanie, popychanie, bójki, plucie, zaczepianie, aroganckie zachowania wobec pracowników szkoły, cyberprzemoc),
- trudności z samokontrolą w wyrażaniu emocji ,
- podatność na wpływy rówieśników, brak umiejętności odmawiania,
- nadmierne korzystanie z Internetu, gier komputerowych, telewizji, telefonu.

Czynniki związane z rodziną:

- rodzice z dużymi zobowiązaniami zawodowymi (problemy z wygospodarowaniem czasu wolnego generujące trudności w kontakcie z rodzicami),
- samotne rodzicielstwo, słabe więzi rodzinne,

- brak wsparcia w środowisku (nowe miejsce zamieszkania rodziny),
- konflikty pojawiające się w rodzinie,
- niewystarczająca współpraca środowiska rodzinnego ze szkołą.

Czynniki związane z lokalną społecznością:

- duża rozbieżność w statusie materialnym rodziców,
- trudności wynikające z komunikacji i różnic kulturowych w przypadku uczniów cudzoziemskich,
- duża liczba dzieci korzystających ze świetlic szkolnych, przeludnione sale,
- dzieci zagrożone niedostosowaniem społecznym (dysfunkcje, zaniedbania środowiskowe).

Rozpoznane czynniki chroniące

Czynniki związane z jednostką:

- umiejętność regulacji emocji i zachowania,
- sukcesy dziecka,
- umiejętności społeczne: nawiązywanie i podtrzymywanie pozytywnych kontaktów z rówieśnikami,
- aktywność dziecka w środowisku szkolnym.

Czynniki związane z rodziną:

- stały rytm dnia i tygodnia, rytuały w rodzinie,
- pozytywne relacje między rodzicem a dzieckiem, stymulujące i stabilne środowisko rodzinne,
- rodzice współpracujący w zakresie edukacji i wychowania.

Czynniki związane z lokalną społecznością:

- współpraca z instytucjami wspierającymi pracę szkoły, dziecko i rodzinę: Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną, Poradniami Specjalistycznymi, Policją, Strażą Miejską, Wydziałem Oświaty, Wydziałem do Spraw Polityki Społecznej, Ośrodkiem

Pomocy Społecznej, Warszawskim Centrum Pomocy Rodzinie, Sądem Rodzinnym i Opiekuńczym, kuratorami, z organizacjami pozarządowymi m.in. Stowarzyszenie „Bliżej Dziecka”, Świetlica socjoterapeutyczna „Caritas”, Fundacją Hospicjum Onkologiczne św. Krzysztofa, Stowarzyszenie Q-Zmianom, Centrum Wspierania Rodzin, Fundacja „I pójdziesz dalej”, Stowarzyszenie „OPTA”.

- dyrektor zainteresowany i sprzyjający działaniom profilaktycznym,
- specjaliści pracujący w szkole oraz współpracujący ze szkołą posiadający doświadczenie w zakresie profilaktyki,
- zajęcia specjalistyczne: zajęcia rozwijające zainteresowania, zajęcia dydaktyczno – wyrównawcze, terapia pedagogiczna, zajęcia logopedyczne, zajęcia integracji sensorycznej, zajęcia rozwijające kompetencje emocjonalno – społeczne, rewalidacja indywidualna, wsparcie pedagoga i psychologa,
- uwzględnianie indywidualnych potrzeb uczniów: wsparcie dzieci szczególnie uzdolnionych, dzieci cudzoziemskich, uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, zagrożonych niedostosowaniem społecznym,
- przygotowanie społeczności szkolnej do życia w wielokulturowym i wielowymiarowym społeczeństwie,
- dbanie o wysokie wyniki dydaktyczne,
- organizacja czasu wolnego uczniów: akcja „Zima w mieście”, „Lato w Mieście”, zajęcia pozalekcyjne,
- dyżury opiekuńczo-wychowawcze w dni wolne od zajęć dydaktycznych,
- wypracowanie procedur dotyczących organizacji pracy szkoły ze szczególnym uwzględnieniem przepisów dotyczących bezpieczeństwa uczniów, w tym COVID – 19,
- realizacja procedury programu Niebieskie Karty oraz procedur postępowania nauczycieli w sytuacji zagrożenia,
- stwarzanie rodzicom przestrzeni do współpracy ze szkołą: zaangażowanie w sprawy szkoły m.in. organizację imprez, wypracowanie dokumentów, pomoc materialną, organizowanie żywienia dzieci, dofinansowania wycieczek szkolnych,

- imprezy integrujące społeczność szkolną (zgodnie z harmonogramem uroczystości szkolnych),
- akcje przybliżające problemy dzieci z niepełnosprawnościami,
- działania promujące kulturę osobistą,
- dostęp do infrastruktury: place zabaw, obiekty sportowe, dobra komunikacja miejska.

IV. Cele programu

Cel główny programu:

Zwiększenie skuteczności działań wychowawczych, edukacyjnych, informacyjnych i profilaktycznych wśród uczniów, ich rodziców (opiekunów), nauczycieli i pracowników szkoły na rzecz bezpieczeństwa, szacunku dla wartości oraz tworzenia przyjaznego środowiska w szkole.

Cele szczegółowe:

1. Kreowanie zdrowego, bezpiecznego i przyjaznego środowiska szkoły, m.in. przez:
 - kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów, nauczycieli, pracowników szkoły i rodziców,
 - zwiększanie świadomości uczniów na temat powstawania, funkcjonowania. przejawów i skutków dyskryminacji oraz przeciwdziałania tym zjawiskom,
 - kształtowanie nawyków przestrzegania zasad bezpieczeństwa,
 - integrowanie środowiska szkoły, w tym uczniów z niepełnosprawnościami, przewlekle chorych, odmiennych kulturowo,
 - wzmacnianie wśród uczniów więzi ze szkołą oraz społecznością lokalną,
 - monitorowanie przestrzegania zasad BHP w celu zapewnienia bezpieczeństwa uczniów w szkole,
 - rozwijanie kompetencji wychowawczych nauczycieli i rodziców,
 - zwiększanie roli rodziców w szkole,
 - współpraca z instytucjami wspierającymi działania szkoły z zakresu bezpieczeństwa, wychowania i profilaktyki.

2. Wspieranie indywidualnego rozwoju ucznia, stosownie do jego potrzeb i możliwości, m.in. przez:

- rozwijanie indywidualnych zainteresowań i uzdolnień poprzez aktywne angażowanie utalentowanych uczniów w dodatkowe działania w zakresie kształcenia i poszerzania ich kompetencji, pomoc w zdobywaniu wiedzy wykraczającej poza podstawę programową i materiałów to ułatwiających – również w ramach zajęć lekcyjnych,
- dostosowanie programu nauczania do indywidualnych możliwości uczniów posiadających opinię PPP lub orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego,
- promowanie postępów w nauce i zachowaniu mając na uwadze ich indywidualny aspekt, co zapobiegnie dyskryminacji uczniów osiągających słabsze wyniki, którzy będą podejmowali skuteczne starania o poprawę zarówno wyników w nauce i zachowaniu,
- zachęcanie uczniów do poszukiwania wewnętrznej motywacji do zdobywania nowych umiejętności i osiągania lepszych wyników w nauce, promowanie kreatywności wśród uczniów i wspieranie ich w rozwoju zainteresowań;
- pomoc w znalezieniu mocnych i słabych stron ucznia w celu rozwijania mocnych stron i niwelowania skutków tych słabszych;
- promowanie wśród uczniów postaw koleżeńskich, w szczególności wykluczających niezdrową rywalizację, uwzględniających, że rozwój każdego człowieka zależy od jego indywidualnych predyspozycji;
- wykorzystanie potencjału grupy do wspierania indywidualnego rozwoju ucznia,
- doskonalenie systemu diagnozy, terapii i profilaktyki pedagogicznej,
- współpraca ze specjalistami dla zapewnienia uczniom kompleksowej opieki i wsparcia,
- systematyczna współpraca z rodzicami/opiekunami,
- rozwijanie systemu pomocy materialnej i społecznej w celu zabezpieczenia potrzeb edukacyjnych uczniów.

3. Rozwijanie kompetencji społecznych opartych na wzajemnym szacunku i zaufaniu, m.in. przez:

- kształtowanie postawy szacunku, empatii i tolerancji,
- uczenie przyjmowania odpowiedzialności za swoje postępowanie,
- przeciwdziałanie przejawom agresji i przemocy w szkole,

- wdrażanie do postępowania zgodnie z obowiązującymi normami społecznymi,
- uczenie umiejętności konstruktywnego rozwiązywania problemów,
- nabywanie umiejętności współdziałania w zespole,
- integrowanie działań społeczności szkolnej – w tym zespołów klasowych,
- odwoływanie się do doświadczeń i poglądów znanych autorytetów,
- budowanie poczucia własnej wartości i kompetencji,
- kształcenie umiejętności rozwiązywania konfliktów oraz uczenie bezpiecznych zachowań,
- zapoznawanie z prawami i obowiązkami dziecka, ucznia, człowieka,
- wspieranie samorządności uczniów oraz działalności wolontarystycznej.

4. Promowanie zdrowego stylu życia i świadomego budowania odporności organizmu, m.in. przez:

- prowadzenie podczas pobytu uczniów w szkole działań, mających na celu wyrobienie nawyków zdrowego stylu życia i podejmowania działań prozdrowotnych, m.in. częstego wietrzenia sal, możliwości wyjścia na przerwie na świeże powietrze lub przestrzeń pozalekcyjną, przestrzegania zasad bezpieczeństwa związanych z pandemią COVID – 19,
- upowszechnianie wiedzy na temat profilaktyki i zapobieganiu chorobom zakaźnym, w tym COVID – 19,
- zdobycie przez uczniów wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowania działań prozdrowotnych,
- upowszechnianie i realizacja w szkole programów służących promocji zdrowego odżywiania i stylu życia,
- tworzenie warunków do doskonalenia sprawności i kondycji fizycznej poprzez ofertę pozalekcyjnych zajęć sportowych.

5. Zapobieganie problemom i sytuacjom problemowym uczniów, m.in. przez:

- ograniczenie zachowań agresywnych wśród uczniów,
- zapewnienie różnych form zajęć dla dzieci z trudnościami w nauce,
- ułatwienie dostępu do różnych propozycji zagospodarowania czasu wolnego,
- zmniejszenie występowania zachowań ryzykownych w życiu dzieci,

- uświadomienie dzieciom i rodzicom zagrożeń jakie niesie rozwój technologii medialnych (Internet, gry komputerowe, cyberprzemoc),
- informowanie uczniów i uczenie o właściwych zachowaniach w sytuacji zagrożenia (pożar, burza, powódź, atak terrorystyczny),
- przeprowadzenie corocznie wewnętrznej diagnozy i analizy występujących problemów.

V. Spodziewane efekty:

- wzrost zaangażowania uczniów podczas zajęć szkolnych i podwyższanie wyników w nauce,
- umiejętność dokonywania właściwych wyborów w trudnych sytuacjach życiowych,
- świadomy udział uczniów w różnych formach spędzania czasu wolnego,
- rozwijanie przez uczniów pasji i zainteresowań, umiejętność współpracy w zespole,
- umiejętność zachowania się w sposób kulturalny w sytuacjach życia codziennego oraz okazywania życzliwości i przyjaźni,
- wzrost bezpieczeństwa na terenie szkoły,
- zapewnienie uczniom pomocy dostosowanej do ich potrzeb,
- dobre relacje między uczniami – nauczycielami – rodzicami,
- większa świadomość zagrożeń wynikających z uzależnienia od papierosów, alkoholu, narkotyków, dopalaczy, mediów,
- wykształcenie umiejętności wśród uczniów radzenia sobie w sytuacjach trudnych i skutecznego szukania pomocy,
- zwiększenie świadomości uczniów w zakresie dbałości o swoje zdrowie i potrzebę podejmowania odpowiednich działań w sytuacjach zagrożenia,
- utrwalenie nawyków dbałości o przestrzeganie zasad higieny oraz zasad bezpieczeństwa w okresie pandemii.

VI. Działania wychowawczo-profilaktyczne

Zasadniczym celem prowadzonych działań wychowawczo-profilaktycznych jest zmiana postaw oraz zachowań dzieci i młodzieży. Aby proces ten był skuteczny, istotne jest powtarzanie oddziaływań oraz planowanie ich w sposób systemowy (organizacja warsztatów

„przypominających” dane zagadnienia). Oznacza to, że największą skutecznością charakteryzują się takie działania, które obejmują szerszą grupę odbiorców, a więc także nauczycieli i rodziców, którzy kształtują środowisko szkolne i rodzinne.

Działania profilaktyczne skierowane do rodziców/opiekunów uczniów realizowane w roku szkolnym 2025/2026:

Działania	Formy realizacji
<p>I. Poszerzenie wiedzy na temat uzależnień od substancji psychoaktywnych oraz usprawnienie umiejętności rozpoznawania przejawów zachowań ryzykownych wśród młodzieży; dostarczenie rodzicom aktualnej wiedzy dotyczącej pomocy specjalistycznej, zwłaszcza w zakresie przeciwdziałania używaniu środków i substancji psychoaktywnych</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ulotki i foldery informacyjne dotyczące zagrożeń dostępne dla rodziców uczniów na stronie internetowej szkoły oraz przekazywane za pomocą dziennika elektronicznego, - poradnictwo i informowanie o dostępnych specjalistycznych formach pomocy w ramach dyżurów dla rodziców i opiekunów uczniów - współpraca z psychologiem PPP nr 18, poradniami specjalistycznymi w zakresie pomocy i poradnictwa - współpraca z PIK Ursynów - program RESQL – spotkanie dla rodziców, materiały informacyjne - Program przeciwdziałania uzależnieniom behawioralnym (uzależnienie od mediów) – Stowarzyszenie Gradium – warsztaty dla rodziców - „Warszawa chroni dzieci w sieci” – szkolenie z zakresu cyberbezpieczeństwa
<p>II. Podnoszenie poziomu wiedzy na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego w okresie adolescencji oraz uświadamianie zagrożeń związanych z okresem dorastania.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zorganizowanie wykładu dla rodziców uczniów klas I – „Wychowanie bez klapsów” – Joanna Węgrzynowska „Usługi Psychologiczne” - przeprowadzenie wykładu dla rodziców uczniów klas II w ramach realizacji programu „Bezpieczne dzieciaki” – Joanna Węgrzynowska „Usługi Psychologiczne”. - wykład dla rodziców uczniów klas IV na temat agresji

	<p>w szkole – Joanna Węgrzynowska „Usługi Psychologiczne”.</p> <ul style="list-style-type: none"> - indywidualna psychoedukacja rodziców/opiekunów prowadzona w czasie dyżurów pedagoga, psychologa szkolnego oraz psychologa z PPP nr 18 - Fundacja „I pójdziesz dalej” spotkania psychoedukacyjne dla rodziców dotyczące zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży prowadzone przez lekarzy i psychologów Mazowieckiego Centrum Neuropsychiatrii, - bezpłatna pomoc psychologiczna dla rodziców i opiekunów mieszkających w Warszawie – konsultacje indywidualne, warsztaty grupowe – Centrum Wspierania Rodzin – projekt „Nie jesteś sam”. - współpraca ze Stowarzyszeniem OPTA – wykłady dla rodziców, grupy wsparcia, - Ogólnopolski Dzień Walki z Depresją – akcja informacyjna - współpraca z rodzicami uczniów, u których rozpoznano wczesne objawy używania środków i substancji psychoaktywnych lub występowania innych zachowań ryzykownych, wsparcie psychologa/pedagoga na terenie szkoły, włączenie w razie potrzeby działań profilaktycznych oraz pomocy specjalistycznej.
<p>III. Uświadomienie konsekwencji prawnych związanych z naruszaniem przepisów prawa oraz odpowiedzialności w świetle ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - przekazanie informacji dotyczących odpowiedzialności prawnej nieletnich za pośrednictwem strony internetowej szkoły oraz podczas zebrań dla rodziców, - ulotki i foldery informacyjne dotyczące zagrożeń dostępne dla rodziców uczniów na stronie internetowej szkoły oraz przekazywane za pomocą dziennika elektronicznego.

Działania wychowawczo - profilaktyczne skierowane do uczniów, w tym działania z udziałem instytucji i organizacji pozaszkolnych oraz społeczności lokalnej realizowane w roku szkolnym 2025/2026:

Działania	Formy realizacji
I. Wspieranie indywidualnego rozwoju ucznia	<p>- organizowanie zajęć pozalekcyjnych rozwijających zainteresowania uczniów,</p> <p>- zapewnienie uczniom z problemami pomocy specjalistycznej (terapia pedagogiczna, zajęcia: rewalidacji, integracji sensorycznej, logopedyczne, rozwijające umiejętności emocjonalno-społeczne, zajęcia z psychologiem, współpraca ze Świątlicą Socjoterapeutyczną Caritas itp.),</p> <p>- zapewnienie uczniom pomocy materialnej w zakresie realizowania potrzeb edukacyjnych,</p> <p>- zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego (określenie zainteresowań, predyspozycji, dalszej drogi kształcenia),</p> <p>- udostępnianie informacji o ofercie zajęć pozaszkolnych wspierających rozwój dziecka,</p> <p>- udostępnianie informacji na temat możliwości uzyskania pomocy w sytuacjach trudnych (w szkole i instytucjach pomocowych),</p> <p>- projekt „Active Sister Schools” – międzynarodowy projekt, w którym dzieci poprzez ruch i zabawę poznają życie, kulturę, język i otoczenie swoich rówieśników z Danii, Hiszpanii i Ukrainy,</p> <p>- realizowanie projektów edukacyjnych i innowacji pedagogicznych:</p> <p><u>Klasy I-III, oddział przedszkolny:</u></p> <p>Projekty:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ogólnopolski Projekt Edukacyjny „Uczuciaki z Kariny emocji,, • Ogólnopolski Projekt Edukacyjny „ Tu jest mój dom”

	<ul style="list-style-type: none"> • Mały Mistrz • Żyj dobrze <p>Innowacje pedagogiczne:</p> <ul style="list-style-type: none"> • “Czytam, tworzę, opowiadam „ • “Alfabet od A do Z,, • „Mały patriota” • „Aktywne Tygrysy” • „Starsi Czytają Młodszym – Budowanie Mostów Miedzy pokoleniami” <p><u>Klasy IV-VIII</u></p> <p>Projekty:</p> <ul style="list-style-type: none"> • „Wychowanie ku wartościom. Lokalny patriotyzm” • Projekt interdyscyplinarny „Z orbity w przyszłość. From the orbit into the future” • Projekt Sanepidu „Żyj dobrze” <p>Innowacje:</p> <ul style="list-style-type: none"> • “Dwujęzyczna podróż ze słowem – kreatywna zabawa językiem polskim i angielskim” „PytAI i sprawdzAI” – wykorzystanie sztucznej inteligencji
<p>II. Kształtowanie umiejętności uczniów pozwalających na prawidłowe funkcjonowanie w środowisku cyfrowym</p>	<p>- „Tydzień Bezpiecznego Internetu” – przeprowadzenie warsztatów tematycznych w klasach przez nauczycieli informatyki dotyczących bezpiecznego korzystania z sieci, mediów społecznościowych, używania mediów elektronicznych, zagrożenia cyberprzemocą i cyberbullingiem,</p> <p>- pakiet edukacyjny „Przemoc i cyberprzemoc”,</p> <p>- ulotki, foldery i materiały informacyjne o tematyce bezpieczeństwa w Internecie,</p> <p>- zajęcia w ramach projektu „Szkoła Dookoła” – „Zagrożenie w sieci” – klasy IV – V, „Wykluczenie – obcokrajowiec” – klasa VI.</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - Program przeciwdziałania uzależnieniom behawioralnym (uzależnienie od mediów) – Stowarzyszenie Gradium – warsztaty dla uczniów - „Warszawa chroni dzieci w sieci” – warsztaty z zakresu cyberbezpieczeństwa
<p>III. Przeciwdziałanie przejawom agresji i przemocy rówieśniczej oraz działania mające na celu podniesienie poziomu bezpieczeństwa w szkole i poza nią poprzez współpracę z Policją, Strażą Miejską, Sądem Rodzinnym itp.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Zajęcia przeprowadzone przez Straż Miejską: <ul style="list-style-type: none"> • „Umiem wezwać pomoc” – oddział przedszkolny • „Spotkanie z nieznanym” – uczniowie klas I, • „Bezpieczna droga do szkoły” – uczniowie klas II, • „Rowerowy ruch drogowy” – uczniowie klas V, • „Komunikacja bez przemocy” – uczniowie klas V, • „Wiem – pomagam - ratuję” – uczniowie klas VII, • „Odpowiedzialność prawna nieletnich” – uczniowie klas VII. • spektakl edukacyjny „Florka, która pogodziła serce z rozumem” – uczniowie klas III. - projekt „Nie jesteś sam” – warsztaty edukacyjne – dla klas IV - VIII - program RESQL – klasy IV – VIII – aplikacja mobilna, praca według scenariuszy, szkolenie z zakresu przeciwdziałania przemocy rówieśniczej; - program ”Bezpieczne dzieciaki” – klasy III; program „Bezpieczne dzieciaki” dla uczniów klas III - Joanna Węgrzynowska „Usługi Psychologiczne”, - realizacja przez wychowawców klas I - III programu „Spotkania z Leonem” (profilaktyka zachowań agresywnych), - stosowanie metody „Wspólnej sprawy” podczas rozwiązywania konfliktów rówieśniczych, - Trening Zastępowania Agresji – klasy VI, - kontynuacja projektu „Szkoła przyjazna Prawom Człowieka”, - godziny z wychowawcą poświęcone problematyce praw

	<p>człowieka, przeciwdziałaniu dyskryminacji i mobbingowi,</p> <ul style="list-style-type: none"> - ulotki, foldery i materiały informacyjne o tematyce praw człowieka, przeciwdziałaniu mowie nienawiści w Sieci dostępne na tablicach informacyjnych.
<p>IV. Kształtowanie postawy otwartości na drugiego człowieka, działania na rzecz społeczności lokalnej</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Zajęcia przeprowadzone przez Straż Miejską: <ul style="list-style-type: none"> • „Jestem przyjacielem zwierząt” – uczniowie klas III, • „Muzyczna lekcja Warszawy” – uczniowie klas III, - działania w ramach Szkolnego Klubu Wolontariatu (współpraca z Fundacją „Świat na Tak”, Fundacją „Hospicjum Onkologiczne św. Krzysztofa” – Pola Nadziei, włączenie się w akcję „Szlachetna Paczka”), - praca z uczniami z doświadczeniem migracyjnym – nauka języka polskiego, - pobudzanie do aktywności na rzecz społeczności szkolnej w ramach działań Samorządu Uczniowskiego, - prowadzenie przez wychowawców, psychologa, pedagoga tematycznych godzin wychowawczych ukazujących wzorce osobowe, zachowania i postawy prospołeczne, - podejmowanie tematu praw i obowiązków dziecka i ucznia przez wychowawców podczas realizowanych godzin wychowawczych w klasach.
<p>V. Wdrażanie do dbałości o własne zdrowie i promowanie zdrowego stylu życia, profilaktyka uzależnień</p>	<ul style="list-style-type: none"> - upowszechnianie programów edukacyjnych z zakresu zdrowego żywienia i aktywności fizycznej, np. „Śniadanie daje moc”; „Wiem, co jem”; „Szkłanka mleka”, „Warzywa i owoce w szkole”; „Dzień chleba na zakwasie”, Państwowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna: <ul style="list-style-type: none"> - program „Żyj dobrze” – klasy „0” - VIII - projekt „Wybierz życie – pierwszy krok” dla klas VII i VIII, - program „Znamię znam je” – klasy VII i VIII - program „Podstępne WZW” – klasy VII i VIII „Tu ptasia Wisła” – zajęcia terenowe z zakresu edukacji

	<p>ekologicznej – klasy IV – VI, Fundacja ART.;</p> <p>„Hazard – nie daj się wciągnąć” – klasy VII i VIII, Izba Administracji Skarbowej</p> <p>Spotkania z przedstawicielem PSSE w Warszawie</p> <ul style="list-style-type: none"> - „Napoje energetyzujące – wpływ na zdrowie dzieci i młodzieży” – klasy VI – VIII, - „Konsekwencje zdrowotne palenia papierosów tradycyjnych i e-papierosów” – klasy VI – VIII, - prezentacja z zakresu radzenia sobie ze stresem egzaminacyjnym – klasa VIII - zajęcia ze specjalistą z zakresu zagrożeń współczesnego świata – klasa VIII - Ogólnopolski Dzień Walki z Depresją – tydzień działań o charakterze psychoedukacyjnym - projekt „Mały mistrz” – klasy II i III, - realizacja programów edukacji zdrowotnej oraz badań diagnostycznych przez pielęgniarkę szkolną i specjalistów, - zagospodarowanie czasu wolnego ze szczególnym uwzględnieniem aktywności fizycznej na terenie szkoły i poza nią: zajęcia pozalekcyjne, spędzanie przerw na świeżym powietrzu, - zajęcia rozwijające kompetencje emocjonalno - społeczne – warsztaty dla klas, - pogadanki w klasach i upowszechnianie materiałów edukacyjnych z zakresu dbałości o zdrowie, - wykorzystanie filmowego pakietu edukacyjnego „Lekcje przestrogi” („Przyjaciel”, „Nikotyna – legalny narkotyk”, „Piotrek”, www.wsieci..., ADHD – już z tobą nie wytrzymam”), - pakiet edukacyjny – „Środki psychoaktywne”, „Przemoc i cyberprzemoc”.
--	--

Działania profilaktyczne skierowane do nauczycieli realizowane w roku szkolnym 2025/2026:

Działania	Formy realizacji
<p>I. Usprawnienie umiejętności dostosowywania wymagań edukacyjnych do indywidualnych możliwości psychofizycznych oraz potrzeb rozwojowych i edukacyjnych uczniów posiadających orzeczenie lub opinię wydaną przez Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną; przeciwdziałanie niepowodzeniom szkolnym; podniesienie poziomu wiedzy nauczycieli na temat prawidłowości rozwoju oraz zaburzeń zdrowia psychicznego w okresie adolescencji</p>	<ul style="list-style-type: none"> - udział w szkoleniach i spotkaniach podnoszących kompetencje w zakresie pracy z uczniem zdolnym, uczniami ze specyficznymi trudnościami w nauce i uczniami o specjalnych potrzebach edukacyjnych, - konsultacje ze specjalistami w szkole i PPP, - lekcje koleżeńskie, - praca w zespołach nauczycielskich.
<p>II. Poszerzenie wiedzy na temat używania substancji i środków psychoaktywnych oraz usprawnienie umiejętności rozpoznawania przejawów zachowań ryzykownych wśród młodzieży</p>	<ul style="list-style-type: none"> - warsztaty dla nauczycieli z zakresu radzenia sobie z trudnym uczniem oraz depresji, samookaleczeń, myśli samobójczych, - udział pedagoga/psychologa szkolnego, nauczycieli w specjalistycznych szkoleniach i konferencjach z zakresu profilaktyki, w tym profilaktyki uzależnień. - program RESQL – szkolenie dla nauczycieli, materiały edukacyjne, scenariusze zajęć - Program przeciwdziałania uzależnieniom behawioralnym (uzależnienie od mediów) – Stowarzyszenie Gradiam - „Warszawa chroni dzieci w sieci” – warsztaty z zakresu cyberbezpieczeństwa
<p>III. Doskonalenie umiejętności zawodowych nauczycieli w zakresie radzenia sobie w sytuacjach trudnych</p>	<ul style="list-style-type: none"> - udział w warsztatach i szkoleniach w ramach Wewnętrzzszkolnego Systemu Doskonalenia Zawodowego, - korzystanie z oferty szkoleń i warsztatów WCIES.

Realizatorami Programu Wychowawczo – Profilaktycznego są wszyscy nauczyciele, wychowawcy, specjaliści oraz zaproszone organizacje i instytucje wspomagające pracę szkoły.

VII. Ewaluacja

W celu ustalenia czy realizowany program przynosi oczekiwane efekty niezbędna jest jego ewaluacja. Polega ona na systematycznym gromadzeniu informacji na temat prowadzonych działań, w celu modyfikacji i podnoszenia skuteczności podejmowanych zadań wychowawczo-profilaktycznych. Konieczne jest również systematyczne monitorowanie zarówno przebiegu procesu, jak i osiągniętych efektów.

Ewaluacja przeprowadzana będzie przez:

- obserwację zachowań uczniów i zachodzących w tym zakresie zmian w toku bieżącej pracy z uczniami,
- analizę dokumentów szkolnych,
- ankiety ewaluacyjne dotyczące realizacji Programu Wychowawczo – Profilaktycznego w szkole (uczniowie, rodzice, nauczyciele),
- rozmowy z uczniami, nauczycielami i rodzicami,
- wymianę postrzeżeń w zespołach nauczycielskich.

Program Wychowawczo – Profilaktyczny Szkoły Podstawowej z Oddziałami Integracyjnymi nr 318 im. J. Ch. Andersena w Warszawie został:

- pozytywnie zaopiniowany przez Radę Pedagogiczną w dniu
- pozytywnie zaopiniowany przez Samorząd Uczniowski w dniu
- przyjęty uchwałą Rady Rodziców w dniu